

دبیرستان علامه حلی تهران

۱. گزینه ۱ در ابتدا جدول را با فراوانی مطلق می نویسیم و توجه کنید که اختلاف فراوانی تجمعی در دو دسته ی i ام و $(i+1)$ ام، فراوانی مطلق دسته ی $(i+1)$ ام را می دهد.

مرکز دسته ها	۸	۱۰	۱۲	۱۴
فراوانی مطلق	۲	۵	۵	۹

$$\bar{x} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N F_i x_i = \frac{1}{21} ((2 \times 8) + (5 \times 10) + (5 \times 12) + (9 \times 14)) = a \rightarrow \frac{252}{21} = a \rightarrow a = 12$$

بنابراین سه داده ی اضافه شده عبارتند از ۱۲ و $\frac{3 \times 12}{4} = 9$ و $12 - 2 = 10$ که در این صورت جدول فراوانی به صورت زیر در می آید.

حدود دسته ها	[۷, ۹]	[۹, ۱۱]	[۱۱, ۱۳]	[۱۳, ۱۵]
فراوانی مطلق	۲	۷	۶	۹

حال در جدول قدیم و جدول جدید، زاویه ی مرکزی دسته ی $(11, 13)$ در نمودار دایره ای را حساب می کنیم.

$$d_i = \frac{360}{N} F_i \rightarrow d_i \text{ قدیم} = \frac{360}{21} \times 5$$

$$d_i = \frac{360}{N} F_i \rightarrow d_i \text{ جدید} = \frac{360}{24} \times 6$$

$$\text{درجه} = \frac{360}{24} \times 6 - \frac{360}{21} \times 5 = 360 \left(\frac{6}{24} - \frac{5}{21} \right) = 360 \left(\frac{1}{4} - \frac{5}{21} \right) = 360 \left(\frac{1}{84} \right) = \frac{360}{84} = \frac{30}{7}$$

یافته

۲. گزینه ۲ مساحت زیر نمودار نمودار چندبر فراوانی برابر با مساحت نمودار مستطیلی است.

$$\text{مساحت زیر نمودار چندبر فراوانی} = N \cdot C \rightarrow 100 = (1 + 6 + 3 + 4 + 6)C \rightarrow 100 = 20C$$

$$\rightarrow C = 5 \rightarrow$$

مرکز دسته ها	۵	۱۰	۱۵	۲۰	۲۵
فراوانی	۱	۶	۳	۴	۶

برای راحتی در محاسبات از تمام داده ها ۱۵ واحد کم می کنیم که البته واریانس تغییر نمی کند (اگر به تمام داده های آماری مقداری ثابت را اضافه یا کم کنیم واریانس تغییر نمی کند)

مرکز دسته ها	-۱۰	-۵	۰	۵	۱۰
فراوانی	۱	۶	۳	۴	۶

$$\bar{x} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N F_i x_i = \frac{1}{20} (-10 - 30 + 0 + 20 + 60) = \frac{40}{20} = 2$$

$$\sigma^2 = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N F_i (x_i - \bar{x})^2$$

$$= \frac{1}{20} (1(-10-2)^2 + 6(-5-2)^2 + 3(0-2)^2 + 4(5-2)^2 + 6(10-2)^2) = \frac{170}{20} = \frac{17}{2} = 8.5$$

۳. گزینه ۱ اگر طول دسته را C در نظر بگیریم از کران پائین دسته ی سوم تا مرکز دسته ی ششم $3C + \frac{C}{2}$ فاصله است. بنابراین:

$$3C + \frac{C}{2} = 25.5 - 15 \Rightarrow \frac{7C}{2} = 10.5 \Rightarrow C = 3$$

بنابراین:

$$24 = 3 \times 8 = \text{تعداد دسته} \times \text{طول دسته} = \text{دامنه ی تغییرات}$$

هم‌چنین:

$$-2C = 15 - 2(3) = 9 \quad \text{کران پائین دسته‌ی سوم} = \text{کران پائین دسته‌ی اول}$$

وقتی داده‌ها در ۶ طبقه دسته‌بندی می‌شوند داریم:

$$C' = \frac{R}{n} = \frac{24}{6} = 4 \quad \text{طول دسته}$$

در نتیجه:

$$C' + \frac{C'}{2} = 4 + 2 = 6 \quad \text{کران پائین دسته‌ی اول} = \text{مرکز دسته‌ی دوم}$$

۴.گزینه ۱

ابتدا از روی نمودار، جدول فراوانی را رسم می‌کنیم.

حدود دسته‌ها	[۰, ۲)	[۲, ۴)	[۴, ۶)	[۶, ۸)
فراوانی مطلق	۱	۲	۹	۴
مرکز دسته‌ها	۱	۳	۵	۷

ابتدا باید میانگین را حساب کنیم.

$$\bar{x} = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N F_i x_i = \frac{1}{16} ((1 \times 1) + (2 \times 3) + (9 \times 5) + (4 \times 7)) = \frac{80}{16} = 5$$

حال، واریانس را حساب می‌کنیم.

$$\sigma^2 = \frac{1}{N} \sum_{i=1}^N F_i (x_i - \bar{x})^2 = \frac{1}{16} (1(1-5)^2 + 2(3-5)^2 + 9(5-5)^2 + 4(7-5)^2) = \frac{40}{16} = 2.5 \rightarrow \sigma = \sqrt{2.5}$$

$$CV = \frac{\sigma}{\bar{x}} = \frac{\sqrt{2.5}}{5} = \frac{\sqrt{25 \times 0.1}}{5} = \frac{5\sqrt{0.1}}{5} = \sqrt{0.1} = \sqrt{\frac{1}{10}} = \frac{1}{\sqrt{10}}$$

۵.گزینه ۴

$$\bar{x} = 11 \rightarrow \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_8}{8} = 11 \rightarrow x_1 + x_2 + \dots + x_8 = 88 \rightarrow \sum_{i=1}^8 x_i = 88$$

$$\sigma^2 = \frac{\sum_{i=1}^8 x_i^2}{8} - (\bar{x})^2 \rightarrow 10 = \frac{\sum_{i=1}^8 x_i^2}{8} - 121 \rightarrow \frac{\sum_{i=1}^8 x_i^2}{8} = 131 \rightarrow \sum_{i=1}^8 x_i^2 = 1048$$

با اضافه کردن داده‌ی جدید $x = 2$ داریم:

$$\text{مجموع داده‌ها در حالت جدید} = 88 + 2 = 90 \rightarrow \sum_{i=1}^9 x_i = 90$$

$$\text{مجموع مربعات داده‌ها در حالت جدید} = 1048 + 2^2 = 1052 \rightarrow \sum_{i=1}^9 x_i^2 = 1052$$

$$\sigma^2 = \frac{\sum_{i=1}^9 x_i^2}{9} - (\bar{x})^2 \rightarrow \sigma^2 = \frac{1052}{9} - \left(\frac{90}{9}\right)^2 = \frac{1052}{9} - 100 = \frac{152}{9} \sim 16.9$$

۶. گزینه ۲

دقت کنید $\alpha + \beta = -\frac{b}{a} = -5$ و $\alpha\beta = \frac{c}{a} = 2$ می باشد.
 α و β ریشه های معادله هستند پس در معادله صدق می کنند.

$$\alpha \xrightarrow{\text{صدق}} \alpha^2 + 5\alpha + 2 = 0 \Rightarrow 5\alpha + 2 = -\alpha^2$$

$$\beta \xrightarrow{\text{صدق}} \beta^2 + 5\beta + 2 = 0 \Rightarrow 5\beta + 2 = -\beta^2$$

$$\frac{\alpha^3\beta^2}{5\alpha+2} + \frac{\beta^3\alpha^2}{5\beta+2} = \frac{\alpha^3\beta^2}{-\alpha^2} + \frac{\beta^3\alpha^2}{-\beta^2} = -\alpha\beta^2 - \beta\alpha^2 = -\alpha\beta(\alpha + \beta) = -(2)(-5) = 10$$

۷. گزینه ۱ از آنجا که سهمی، محور x ها را حداقل در یک نقطه قطع می کند، لذا معادله ی $y = 0$ حداقل یک جواب دارد. لذا $\Delta \geq 0$. در نتیجه داریم:

$$y = ax^2 + 2(a+2)x + 2a + 7, \Delta \geq 0$$

$$\Delta = 4(a+2)^2 - 4(a)(2a+7) = 4(a^2 + 4a + 4 - 2a^2 - 7a) = 4(-a^2 - 3a + 4) \geq 0$$

$$\Rightarrow a^2 + 3a - 4 \leq 0 \Rightarrow (a-1)(a+4) \leq 0 \Rightarrow -4 \leq a \leq 1$$

بنابراین مقادیر صحیح قابل قبول برای a برابر است با:

$$a = -4, -3, -2, -1, 1 \Rightarrow \text{مقدار صحیح } 5$$

$a = 0$ قابل قبول نیست زیرا در این صورت تابع، به صورت خط در می آید و دیگر سهمی نیست.

۸. گزینه ۱ از عبارت های $\alpha^2 + 5\alpha$ و $\beta^2 + 5\beta$ و $x^2 + 5x$ متوجه می شویم که باید ریشه های معادله را در معادله صدق دهیم.

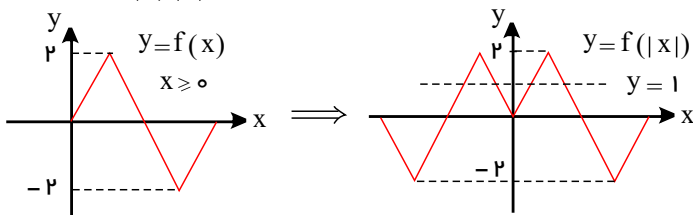
$$\alpha \xrightarrow{\text{صدق در معادله}} \alpha^2 + 5\alpha - 1 = 0 \rightarrow \alpha^2 + 5\alpha = 1$$

$$\beta \xrightarrow{\text{صدق در معادله}} \beta^2 + 5\beta - 1 = 0 \rightarrow \beta^2 + 5\beta = 1$$

در ضمن $\alpha + \beta = -\frac{b}{a} = -5$ و $\alpha\beta = \frac{c}{a} = -1$ می باشد.

$$\frac{\alpha^3\beta + \alpha\beta^3}{(\alpha^2 + 5\alpha + 4)(\beta^2 + 5\beta + 7)} = \frac{\alpha\beta(\alpha^2 + \beta^2)}{(1+4)(1+7)}$$

$$= \frac{\alpha\beta((\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta)}{(5)(8)} = \frac{-1(25 + 2)}{40} = \frac{-27}{40}$$

۹. گزینه ۳ ابتدا نمودار تابع $f(|x|)$ را رسم می کنیم:

برای رسم $f(|x|)$ ، قسمت هایی از نمودار $f(x)$ را که در آن ها $x \geq 0$ است نگه می داریم و سپس قرینه ی آن را نسبت به محور عرض ها به نمودار $f(x)$ اضافه می کنیم.
 با توجه به نمودار تابع $y = f(|x|)$ و $y = 1$ ، چهار برخورد دارند بنابراین معادله ی $f(|x|) = 1$ چهار ریشه دارد.

۱۰. گزینه ۳

می دانیم که $|u^2| = u^2$ می باشد.

$$(|x-1|)^2 - 5|x-1| + 4 = 0 \Rightarrow (|x-1| - 4)(|x-1| - 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} |x-1| = 1 \Rightarrow x-1 = \pm 1 \Rightarrow x = 2, x = 0 \\ |x-1| = 4 \Rightarrow x-1 = \pm 4 \Rightarrow x = 5, x = -3 \end{cases} \Rightarrow \text{مجموع ریشه ها} = 0 + 2 - 3 + 5 = 4$$

$ab \geq 0 \Rightarrow a+b = a + b $ $ab < 0 \Rightarrow a+b < a + b $	می دانیم: ۱۱. گزینه ۲
---	-----------------------

پس چون مجموع عبارت های داخل قدرمطلق های سمت چپ تساوی با عبارت داخل قدرمطلق سمت راست تساوی برابر است، بنابراین باید این عبارت ها هم علامت باشند یا حداقل یکی از آن ها صفر شود:

$$(x^2 + 1)(x - 2) \geq 0 \xrightarrow{(x^2 + 1) > 0} x - 2 \geq 0 \Rightarrow x \in [2, +\infty)$$

۱۲. گزینه ۱

$$|4x^2 - 3x| < |2x^2 + x| \Rightarrow |x(4x - 3)| < |x(2x + 1)| \Rightarrow |x| \cdot |4x - 3| < |x| \cdot |2x + 1|$$

چون $|x|$ همواره مثبت است بنابراین می توانیم آن را از دو طرف حذف کنیم.

$$x \neq 0 \rightarrow |4x - 3| < |2x + 1| \xrightarrow{2} 16x^2 + 9 - 24x < 4x^2 + 1 + 4x$$

$$\Rightarrow 12x^2 - 28x + 8 < 0 \rightarrow 3x^2 - 7x + 2 < 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 49 - 4(3)(2) = 49 - 24 = 25 \Rightarrow \begin{cases} x' = \frac{7+5}{6} = 2 \\ x'' = \frac{7-5}{6} = \frac{1}{3} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \frac{x}{\text{عبارت} < 0} \begin{array}{c|cccc} -\infty & & \frac{1}{3} & & 2 & & +\infty \\ \hline & + & 0 & - & 0 & + & \end{array} \Rightarrow \frac{1}{3} < x < 2 \text{ یا } x \in \left(\frac{1}{3}, 2\right)$$

پس $b - a = 2 - \frac{1}{3} = \frac{5}{3}$ است.

۱۳. گزینه ۲

$$\left[x + \frac{1}{2}\right] = -2 \Rightarrow -2 \leq x + \frac{1}{2} < -1 \Rightarrow -2 - \frac{1}{2} \leq x < -1 - \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow -\frac{5}{2} \leq x < -\frac{3}{2} \Rightarrow -5 \leq 2x < -3 \Rightarrow [2x] = -5, -4$$

۱۴. گزینه ۳ عدد صحیح از داخل جزء صحیح بیرون می آید.

$$f(x) = [1 + x] + [1 - x] = 1 + [x] + 1 + [-x] = 2 + [x] + [-x]$$

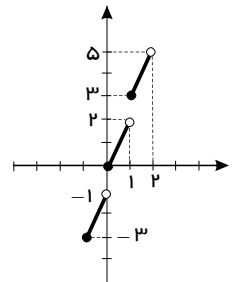
از طرفی می دانیم: $[x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in Z \\ -1 & x \notin Z \end{cases}$

$$f(x) = 2 + [x] + [-x] \xrightarrow{x \in Z} f(x) = 2 + 0 = 2$$

$$f(x) = 2 + [x] + [-x] \xrightarrow{x \notin Z} f(x) = 2 - 1 = 1$$

بنابراین کمترین مقدار تابع، برابر یک است.

۱۵. گزینه ۲ کافی است قسمتی از نمودار تابع $y = 2x + [x]$ را رسم کنیم.

$$-1 \leq x < 0 \xrightarrow{[x] = -1} y = 2x - 1 \xrightarrow{\text{برای رسم}} \begin{array}{c} -1 \\ | \\ -3, -1 \end{array}$$

$$0 \leq x < 1 \xrightarrow{[x] = 0} y = 2x \xrightarrow{\text{برای رسم}} \begin{array}{c} 0 \\ | \\ 0, 2 \end{array}$$

$$1 \leq x < 2 \xrightarrow{[x] = 1} y = 2x + 1 \xrightarrow{\text{برای رسم}} \begin{array}{c} 1 \\ | \\ 3, 5 \end{array}$$

واضح است که اگر خط افقی $y = 2$ را رسم کنیم شکل را قطع نمی کند.

۱۶. گزینه ۱ تابع درجه ی سوم در حالتی که مشتق دارای ریشه ی مضاعف است () و یا ریشه ی حقیقی نداشته

باشد () کیداً یکنوا بوده و در نتیجه یک به یک است پس:

$$y' = x^2 - 4x + 2a \Rightarrow \Delta = 16 - 8a \leq 0 \rightarrow 8a \geq 16 \Rightarrow a \geq 2$$

۱۷. گزینه ۱ محور y ها طولش صفر است یعنی طراح سؤال $f^{-1}(0)$ را خواسته است. نیازی نیست که $f^{-1}(x)$ را تشکیل دهید چون طول تابع معکوس، y تابع اصلی است پس تابع $f(x)$ را برابر صفر قرار می‌دهیم.

$$f = 0 \Rightarrow x = \sqrt{\frac{2}{x+1}} \Rightarrow x^2 = \frac{2}{x+1} \Rightarrow x^3 + x^2 - 2 = 0 \xrightarrow{\text{جمع ضرایب صفر}} \\ \Rightarrow x = 1$$

۱۸. گزینه ۱

روش اول:

برای به دست آوردن ضابطه‌ی معکوس یک تابع، x را بر حسب y به دست می‌آوریم و سپس جای x و y را عوض می‌کنیم.

$$g(x) = 2 + 10^{x-1} \Rightarrow y - 2 = 10^{x-1} \Rightarrow \log_{10}^{y-2} = \log_{10}^{x-1}$$

$$\Rightarrow x - 1 = \log_{10}^{y-2} \Rightarrow x = 1 + \log_{10}^{y-2} \Rightarrow g^{-1}(x) = 1 + \log(x - 2)$$

روش دوم:

$$g \text{ تابع } x = 2 \Rightarrow g(2) = 12 \Rightarrow (2, 12) \in g \Rightarrow (12, 2) \in g^{-1} \Rightarrow \text{گزینه ی اول}$$

۱۹. گزینه ۴

می‌دانیم $\tan x$ و $\cot x$ عکس یکدیگرند و دو عددی که عکس یکدیگرند فقط وقتی مجموعشان -2 می‌شود که هر کدام -1 باشند.

$$\tan x + \frac{1}{\tan x} = -2 \Rightarrow \tan x = \cot x = -1 \Rightarrow \tan^{2n} x + \cot^{2n} x = (-1)^{2n} + (-1)^{2n} \\ = \begin{cases} n \rightarrow 1 + 1 = 2 & \text{زوج} \\ n \rightarrow 1 + (-1) = 0 & \text{فرد} \end{cases}$$

۲۰. گزینه ۱

روش اول:

$$\cos \frac{6\pi}{9} = \cos\left(\pi - \frac{\pi}{9}\right) = -\cos \frac{\pi}{9} \\ \cos \frac{5\pi}{9} = \cos\left(\pi - \frac{2\pi}{9}\right) = -\cos \frac{2\pi}{9} \\ \cos \frac{4\pi}{9} = \cos\left(\pi - \frac{3\pi}{9}\right) = -\cos \frac{3\pi}{9} \\ \cos \frac{\pi}{9} + \cos \frac{2\pi}{9} + \dots + \cos \frac{6\pi}{9} = \cos \frac{\pi}{9} + \cos \frac{2\pi}{9} + \cos \frac{3\pi}{9} + (-\cos \frac{3\pi}{9}) + (-\cos \frac{2\pi}{9}) + (-\cos \frac{\pi}{9}) = 0$$

روش دوم: می‌دانیم: $\alpha + \beta = \pi \rightarrow \cos \alpha + \cos \beta = 0$

$$\left. \begin{aligned} \frac{\pi}{9} + \frac{6\pi}{9} = \pi &\rightarrow \cos \frac{\pi}{9} + \cos \frac{6\pi}{9} = 0 \\ \frac{2\pi}{9} + \frac{5\pi}{9} = \pi &\rightarrow \cos \frac{2\pi}{9} + \cos \frac{5\pi}{9} = 0 \\ \frac{3\pi}{9} + \frac{4\pi}{9} = \pi &\rightarrow \cos \frac{3\pi}{9} + \cos \frac{4\pi}{9} = 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow \cos \frac{\pi}{9} + \cos \frac{2\pi}{9} + \dots + \cos \frac{6\pi}{9} = 0$$